

Nagy Tamás

ELŐSZÓ

*„Tiszteld a múltat,
hogy érthesd a jelent,
és munkálkodhass a jövőn.”
(Széchenyi István)*

Tisztelt Olvasó!

A Börtönügyi Szemle 2026. évi első lapszáma a folytonosság és a megújulás jegyében készült – egy olyan időszakot lezárva –, amikor a büntetés-végrehajtási (a továbbiakban: bv.) szervezet személyi állománya és együttműködő partnerei több jeles évfordulóról is megemlékeztek. Az aktuális lapszám megkülönböztetett figyelmet fordít több emblemikus bv. intézet kerek évfordulójára, ezen keresztül is bemutatva a hazai bv. szervezet intézményi fejlődésének folyamatát. Ezen intézetek történelme és szakmai munkája tükrözi leginkább azt az önálló rendészeti identitást, melyet a bv. szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény (a továbbiakban: szervezeti törvény) szellemisége alapozott meg.

A rendvédelmi szervezet – alarendeltetéséből fakadó állami, fizikai – erőszak-monopólium kérdéskörét Sztodola Tibor vizsgálja a kényszerítő eszközök szabályozástörténetén keresztül. Bemutatja a 2007-ben és 2014-ben lezajlott reformokat, valamint kitér a szervezeti törvény időtállóságára és a vonatkozó szabályainak elemzésére az elmúlt harminc év jogfejlődése szempontjából.

Urbán Dávid egy, a szervezeti törvényben is deklarált eszközről, a bilincsről értekezik. Tanulmányában megvizsgálja a ma ismert bilincs történetét és szimbolikáját, illetve bemutatja annak egyes fejlődési szakaszait. Az értekezésben az olvasó a ma ismert gyakorlati dimenziókon túl egy jövőbeni fejlődési irányt is megismerhet, mely minden egyes rendészeti szerv részére értékes aspektusokat vázol fel.

Zinner Kitti a bírósági előállításokat támogató komplex tevékenységet mutatja be tanulmányában. A szerző pontos megvilágításba helyezi a témában érintett szaktevékenység előzetes tervezési folyamatát, valamint kiemeli a szerepek és a felelősségi körök meghatározását.

A rendészeti fókusz mellett figyelmet szentelünk a szervezet humán „tartóoszlopaira” is, ezért több olyan cikket is közreadunk, melyek magára a személyre fókuszálnak. Erdélyi Ákos egy – hazánkban még kevésbé ismert – alkalmazott lélektani területet mutat be, melynek esszenciáját a pszichológia rendvédelmi alkalmazása adja.

Dr. Hezam Leila Melinda tanulmánya a vallás reintegrációs erőforrásait vizsgáló, hiánypótló doktori értekezésen alapul. Publikációjában kvantitatív kutatási eredményeire támaszkodva szemlélteti a hit és a jóllét metszéspontjait, melyek a reintegráció belső katalizátoraként szolgálhatnak.

Jelen lapszám a jubiláló bv. intézetek méltatásában teljesedik ki. Nagy István a 140 éves Szegedi Fegyház és Börtön örökségét, Pavlics Tamás a 120 éves Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön múltját és jelenét, Szabados Dávid pedig a szintén 120 éves Somogy Vármegyei Bv. Intézet történetét és jelenkori helytállását szemlélteti.

E történeti visszatekintések nemcsak az épített és ápoltt örökségről szólnak, hanem a szervezet szakmai és emberi kvalitásait is hirdetik.

A Szemlében kiemelt helyet foglal el – a bv. szervezet működése kapcsán – a személyi állomány rekreációs lehetőségeinek példa nélküli támogatása. Lévai Lilla tanulmánya erre az állításra reflektál, és bemutatja a Bv. Szervezet Oktatási, Továbbképzési és Rehabilitációs Központja már fél évszázada működő intézményét, valamint az ott zajló közösségépítési lehetőségeket.

A folytonosság és a hagyományok tisztelete mellett szerkesztőségünk kiemelt célja a tudományos innováció és a nemzetközi standardokhoz való felzárkózás.

Örömmel tájékoztatom a tisztelt Olvasót, hogy folyóiratunk életében hatalmas mérföldkőhöz értünk: bevezettük a DOI (Digital Object Identifier) hivatkozási rendszert. Ez a fejlesztés komoly előrelépést jelent, hiszen a DOI-azonosító alkalmazásával publikációink egyedileg, tartósan és nemzetközi szinten is könnyen kereshetővé, valamint precízen hivatkozhatóvá válnak, jelentősen növelve ezzel szerzőink és a folyóirat tudományos beágyazottságát, illetve láthatóságát.

További újítás, hogy a Börtönügyi Szemle a jövőben a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ (MTA KIK) által működtetett, modern OJS (Open Journal Systems) felületen lesz elérhető. Ezen az integrált, professzionális rendszeren az aktuális lapszámok kényelmes olvasásán túl a korábbi, archív kiadványok is egyetlen, jól strukturált felületen válnak kutathatóvá minden érdeklődő számára, a transzparencia és a széles körű hozzáférés jegyében.

Ez a lapszám a múlt tiszteletének, a jelen szakmai önreflexiójának és a jövőbe vetett bizalomnak a találkozási pontja. Bízom benne, hogy az itt közölt tanulmányok hozzájárulnak a büntetés-végrehajtás jogi, történeti és pszichológiai dimenzióinak mélyebb megismeréséhez és a tudományos párbeszéd további erősítéséhez.

Kellemes és hasznos időtöltést kívánok a folyóirat olvasásához.

*Nagy Tamás bv. alezredes
mb. főosztályvezető*